

- 6) Spočítejte intenzitu elektrického pole vně i uvnitř homogenně nabitě nerozvidé koule pomocí Gaussova zákona.

Gaussov zákon elektrostatiky v integrálním tvaru

$$\oint_S \vec{E} \cdot d\vec{S} = \frac{Q}{\epsilon}$$

(obecně pro prostředí s permitivitou $\epsilon = \epsilon_0 \cdot \epsilon_r$)

Nabitá nerozvidá koule má permitivitu ϵ a je umístěna ve vakuu, tedy prostředí s permitivitou ϵ_0 .

Q_k ... celkový náboj nabitě koule

R ... poloměr nabitě koule

ϵ ... permitivita prostředí (materiálu) nerozvidé koule

$V = \frac{4}{3} \pi R^3$ ... objem nabitě koule

$S = 4\pi R^2$ ... povrch nabitě koule

$\rho = \frac{Q_k}{\frac{4}{3} \pi R^3}$ ... objemová hustota náboje v nabitě kouli

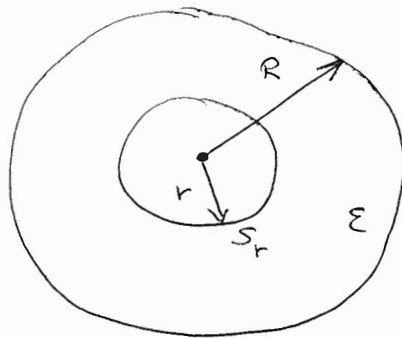
Gaussov objem zvolíme ve tvaru koule

$$\int \vec{E} \cdot d\vec{S} = \frac{Q(r)}{\epsilon}$$

Gaussova
koule

A

intenzita elektrického pole uvnitř nevodivé koule

Gaussova kulová plocha má $r < R$, když existujeme

$$\int_{S_r} \vec{E}(r) \cdot d\vec{S} = \frac{Q(r)}{\epsilon}$$

$$E(r) \cdot \cancel{4\pi} r^2 = \frac{\cancel{4}}{3} \cancel{\pi} r^3 \cdot \rho \cdot \frac{1}{\epsilon}$$

$$\boxed{E(r) = \frac{1}{3} \cdot \frac{\rho \cdot r}{\epsilon} \quad \text{pro } r < R}$$

nebo když vyjádříme pomocí Q_k

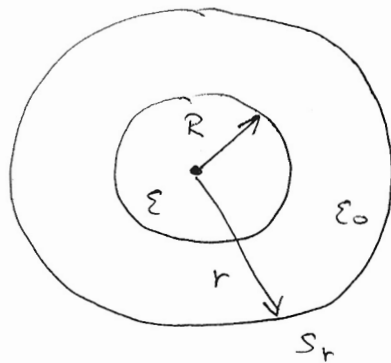
$$E(r) = \frac{1}{\cancel{3}} \cdot \frac{\rho \cdot r}{\epsilon} \cdot \frac{Q_k}{\frac{4}{2} \pi R^3 \cancel{\pi}}$$

$$\boxed{E(r) = \frac{1}{4\pi \epsilon} \cdot \frac{Q_k \cdot r}{R^3} \quad \text{pro } r < R}$$

což jsou dvě vyjádření intenzity elektrického pole
uvnitř homogenně nabitě nevodivé koule.

B

intenzita elektrického pole uvnitř nevodivé koule

Gaussova kulová plocha má $r > R$, tedy dostáváme

$$\int_{S_r} \vec{E}(r) \cdot d\vec{S} = \frac{Q_k}{\epsilon_0}$$

$$E(r) \cdot 4\pi r^2 = \frac{4}{3} \pi R^3 \cdot \rho \cdot \frac{1}{\epsilon_0}$$

$$E(r) = \frac{1}{3} \cdot \rho \cdot \frac{R^3}{r^2} \cdot \frac{1}{\epsilon_0} \quad \text{pro } r > R$$

nebo též vyjádřeno pomocí Q_k

$$E(r) = \frac{1}{3} \cdot \cancel{\rho} \cdot \frac{R^3}{r^2} \cdot \frac{1}{\epsilon_0} \cdot \frac{Q_k}{\frac{4}{3}\pi R^3 \cdot \cancel{\rho}}$$

$$E(r) = \frac{1}{4\pi \epsilon_0} \cdot \frac{Q_k}{r^2} \quad \text{pro } r > R$$

což jsou dvě vyjádření intenzity elektrického pole uvnitř
homogenně nabitel' nevodivé koule.

Ze vztahu vyjádřeného pomocí Q_k je vidět že uvnitř koule
se elektrické pole homogeně nabitel' nevodivé koule chová

Jako elektrické pole bodového náboje Q_k .

Intenzita elektrického pole vně i uvnitř homogenně nabitě nerodivé koule lze znázornit do grafu

